

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه نحوه راه اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: عتف_آ_۳۲۰۳
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۱

اقدام کنندگان			
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضاء
تهیه کننده	مهدی کشمیری	مدیرکل دفتر برنامه ریزی امور فناوری	
تایید کننده	مسعود برومند	معاون پژوهش و فناوری	
تصویب کننده	منصور غلامی	وزیر علوم تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صور تجلسه	امضاء
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی	مجتبی شریعتی نیاسر	جلسه شماره: ۹۱۱	
		تاریخ: ۹۷/۹/۱۱	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
دفتر وزارتی			

شماره: عتف_ا_۳۲۰۳		آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
تاریخ:	۰۱			ویرایش:
از:	۱۶			صفحه:

تغییرات: با توجه به سیاست وزارت مبنی بر تسهیل فرآیندها و واگذاری اختیارات، در ویرایش جدید مجموعه‌ای از تغییرات کلی و جزئی انجام گرفته است که شناسایی آنها با مقایسه این ویرایش با ویرایش قبلی میسر است.

مستندات مرتبط و مرجع:

آیین‌نامه نحوه تشکیل و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور مصوب ۱۳۹۳/۸/۴ کمیته تخصصی فناوری معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

اساسنامه مراکز رشد واحدهای فناور مصوب ۱۳۹۳/۸/۴ کمیته تخصصی فناوری معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شماره:	عتف_آ_۳۰۳
ویرایش:	۰۱ تاریخ:
صفحه:	۳ از: ۱۶

فهرست

۴	مقدمه.....
۴	فصل اول: تعاریف، مفاهیم و موضوعات کلی.....
۴	ماده ۱. تعاریف.....
۵	ماده ۲. مفاهیم پایه در موضوع مراکز رشد.....
۵	ماده ۳. اهداف و وظایف مراکز رشد.....
۶	ماده ۴. خدمات و حمایت‌های مراکز رشد.....
۷	ماده ۵. ویژگی‌های مراکز رشد.....
۷	فصل دوم: اقدامات مورد نیاز برای راه‌اندازی و استمرار فعالیت مراکز رشد.....
۷	ماده ۶. اقدامات لازم برای راه‌اندازی مراکز رشد.....
۹	ماده ۷. وظایف سازمان مؤسس برای شروع فعالیت مراکز رشد.....
۱۰	ماده ۸. ارزیابی فعالیت مراکز رشد.....
۱۱	فصل سوم: ساختار سازمانی، منابع مالی و ضوابط و مقررات حاکم بر مراکز رشد.....
۱۱	ماده ۹. ساختار سازمانی مراکز رشد.....
۱۲	ماده ۱۰. سازمان مؤسس و وظایف آن.....
۱۳	ماده ۱۱. مدیر مراکز رشد و وظایف آن.....
۱۳	ماده ۱۲. شورای مراکز رشد و وظایف.....
۱۴	ماده ۱۳. مقررات مالی-معاملاتی، اداری و تشکیلاتی مراکز رشد.....
۱۴	ماده ۱۴. منابع مالی مراکز رشد.....
۱۵	ماده ۱۵. اساسنامه مراکز رشد.....
۱۵	ماده ۱۶.....
۱۶	پیوست: مراحل دریافت مجوز مراکز رشد.....

شماره: عتف_آ_۳۲۰۳		آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ:		
صفحه: ۴	از: ۱۶		

مقدمه

واحدهای فناور در توسعه فناوری و نوآوری و به تبع آن در ایجاد رونق اقتصادی و کارآفرینی نقش بسیار موثری دارند. توسعه این واحدها در گرو ایجاد زیرساخت‌های لازم برای کاهش خطرپذیری آنها در دوران شروع فعالیت خود می‌باشد. یکی از مهمترین این زیرساخت‌ها، مراکز رشد واحدهای فناور (Incubator) است. مرکز رشد واحدهای فناور برای کارآفرینان و واحدهای فناوری که با تکیه بر علم، فناوری و نوآوری، دارای ایده‌های قابل تجاری‌شدن هستند، برای مدت زمان مشخصی اطلاعات و مشاوره‌های ضروری و نیز خدمات و تجهیزات مناسب برای رشد و ارتقای آنها ارائه داده و آنها را برای حضور مستقل و موثر در عرصه کسب و کار و صحنه فناوری کشور آماده می‌کند.

به‌منظور بهره‌گیری از ظرفیت مؤسسات و سازمان‌ها در تاسیس و راه‌اندازی مراکز رشد واحدهای فناور و در راستای اجرای جزء ۲ بند ب ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، آیین‌نامه "نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور" به شرح زیر ارائه می‌شود.

فصل اول: تعاریف، مفاهیم و موضوعات کلی

ماده ۱. تعاریف

- ۱-۱ وزارت: منظور "وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" است.
- ۲-۱ معاونت: منظور "معاونت پژوهش و فناوری" وزارت است.
- ۳-۱ دفتر: منظور "دفتر، اداره کل یا واحد عهده‌دار سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور فناور" معاونت است.
- ۴-۱ کمیسیون: منظور "کمیسیون پژوهش و فناوری شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی" است.
- ۵-۱ کارگروه تخصصی: منظور "کارگروه تخصصی فناور" کمیسیون است که مرجع بررسی و تأیید احراز شرایط لازم برای صدور، تمدید یا لغو مجوز فعالیت مراکز رشد است.
- ۶-۱ سازمان مؤسس: سازمانی است که مرکز رشد را تاسیس کرده و تدوین راهبردها، سیاست‌گذاری، تأمین و توسعه اعتبارات آن را به‌عهده دارد.
- ۷-۱ بالاترین نهاد یا مرجع ذیصلاح در سازمان مؤسس: منظور، بالاترین رکن حقوقی (بطور مثال هیأت امنای یا هیأت رئیسه در مراکز علمی، پژوهشی و فناور) در سازمان مؤسس است که تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات مرکز رشد برعهده آن است.
- ۸-۱ مرکز رشد: منظور "مرکز رشد واحدهای فناور" است.

شماره:	عتف_آ_۳۲۰۳		
ویرایش:	۰۱	تاریخ:	
صفحه:	۵	از:	۱۶

ماده ۲. مفاهیم پایه در موضوع مرکز رشد

۱-۲ در این آیین‌نامه بطور مستمر از عبارت **واحد فناور** استفاده می‌شود. منظور از واحدهای فناور واحدهایی هستند که به صورت گروه‌های نوآور و فناور و یا شرکت‌های با هویت حقوقی مستقل و با توجه به اساسنامه و یا سایر اسناد قانونی در زمینه کسب و کار با محوریت یک ایده نو و یا مستخرج از تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای، طراحی مهندسی، مهندسی معکوس، انتقال و مدیریت فناوری، ارائه خدمات تخصصی کسب و کار (از فناوری تا بازار) در جهت تجاری‌کردن نتایج تحقیقات فعالیت می‌کنند. این واحدها شامل هسته‌های فناور، گروه‌های پژوهشی کاربردی، واحدهای تحقیق و توسعه صنایع و همچنین شرکت‌های خصوصی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط، شامل شرکت‌ها و مؤسسات خارجی می‌باشند.

۲-۲ **مرکز رشد** نهادی پژوهشی و فناوری محسوب می‌شود که با ارائه خدمات حمایتی، از ایجاد و توسعه واحدهای فناور نوپا یا تازه تاسیس توسط کارآفرینان و نوآوران که با اهداف اقتصادی در زمینه‌های فناورانه و نوآورانه فعالیت می‌کنند، در قالب اجرای رویدادهای کارآفرینی، برنامه‌های شتابدهی، **دوره‌های رشد مقدماتی و دوره‌های رشد پشتیبانی** می‌کند.

۳-۲ **دوره رشد مقدماتی** دوره‌ای ۶ ماهه است که در آن به فرد یا افراد و هسته‌های فناور مستعدی که دارای ایده‌های نوآورانه هستند، مشاوره و آموزش‌های لازم برای آشنایی با بازار، شناسایی گروه‌کاری، پرورش و تثبیت ایده‌کاری و ایجاد هویت حقوقی مستقل داده می‌شود. زمان این دوره با تشخیص مدیر مرکز رشد برای متقاضیان، حداکثر برای ۳ ماه دیگر قابل تمدید است.

۴-۲ **دوره رشد** دوره‌ای است ۳ ساله که طی آن واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد موفق به تثبیت کسب و کار خود شده و پس از آن، از دوره خارج می‌شوند. زمان این دوره در موارد خاص، برای حداکثر ۲۰ درصد از واحدهای فناور مستقر با تصویب شورای مرکز رشد، حداکثر برای ۲ سال دیگر قابل تمدید است.

ماده ۳. اهداف و وظایف مراکز رشد

۱-۳ از جمله اهداف مهم در تاسیس یک مرکز رشد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- فراهم کردن شرایط لازم برای شکل‌گیری و رشد واحدهای فناور و حمایت از این واحدها برای دستیابی به محصول/خدمت مرتبط با ایده‌محوری؛
- ایجاد زمینه کارآفرینی و حمایت از نوآوری و خلاقیت کارآفرینان، دانش‌آموختگان دانشگاهی و فناوران؛
- ایجاد زمینه‌های لازم برای تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی، فناوری، ایده‌های نوآورانه و تولید محصولات/خدمات فناورانه؛
- ایجاد شرایط لازم برای توسعه شبکه همکاری بین بخش‌های تحقیقاتی و محیط کسب و کار با تأکید بر رویکرد محلی؛

شماره: عتف_ا_۳۲۰۳	آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	
ویرایش: ۰۱	تاریخ:	
صفحه: ۶	از: ۱۶	

• ایجاد شرایط لازم برای ورود فناوری‌های جدید و نوآوری در محصولات و خدمات از طریق حمایت و توسعه واحدهای فناور.

۲-۳ وظایف و اختیارات مهم مرکز رشد برای تحقق اهداف عبارتند از:

- جذب و پذیرش واحدهای فناور در چارچوب زمینه فعالیت مرکز رشد؛
- فراهم آوردن امکانات و زیرساخت‌های لازم جهت توسعه واحدهای فناور؛
- ارائه خدمات مورد نیاز واحدهای فناور در راستای تبدیل ایده‌های نو به محصولات قابل تجاری‌سازی؛
- حمایت مالی و نیز ایجاد زمینه‌های مناسب برای حمایت مالی از واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد؛
- ایجاد زمینه‌های لازم برای تبلیغات، بازاریابی، تجاری‌سازی محصولات فناورانه و نوآورانه و شرکت در کارگاه‌ها و نمایشگاه‌ها در داخل و خارج کشور؛
- نظارت و ارزیابی فعالیت‌های واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد؛
- فراهم آوردن شرایط و امکانات استفاده از مشاوران، کارشناسان و شرکت‌های خدماتی خارجی در چارچوب قوانین و مقررات.

تبصره ۱: دریافت بهره مالکانه (رویالیتی) از واحدهای فناور مستقر توسط مرکز رشد پس از تایید بالاترین نهاد یا مرجع ذیصلاح در سازمان مؤسس امکان‌پذیر است.

تبصره ۲: اعضای ستاد مدیریتی مرکز رشد در زمان تصدی مسئولیت نمی‌توانند سهامدار، عضو هیأت مدیره و یا مدیر عامل واحدهای فناور مستقر در آن مرکز رشد باشند. در موارد خاص، داشتن سهام در یکی از واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد توسط اعضای ستاد مدیریتی مرکز رشد، پس از اخذ مجوز از بالاترین نهاد یا مرجع ذیصلاح در سازمان مؤسس و اطلاع به وزارت، بلامانع است.

ماده ۴. خدمات و حمایت‌های مراکز رشد

از جمله وظایف شاخص یک مرکز رشد ارایه خدمات به ویژه خدمات با ارزش افزوده بالا به واحدهای فناور مستقر است. این خدمات و حمایت‌ها در یک چارچوب اقتصادی و کسب و کاری معین در اختیار واحدهای فناور قرار داده می‌شود و شامل موارد زیر می‌شود:

- پشتیبانی عمومی از قبیل تأمین فضای کار و تجهیزات اداری؛
- خدمات آزمایشگاهی، کارگاهی و نمایشگاهی؛
- اطلاع‌رسانی علمی و فنی و مدیریت دانش؛
- حمایت مالی و اعتباری و مشاوره و پشتیبانی در تأمین منابع مالی؛
- مشاوره در حوزه‌های مدیریتی، حقوقی، بیمه و تأمین اجتماعی، تبلیغات، بازاریابی و تجاری‌سازی؛
- مشاوره در توسعه ارتباط با سازمان‌های اجرایی و اقتصادی؛
- مشاوره‌های مربی‌گری (Mentoring services) و آموزش‌های عمومی و تخصصی؛

شماره: عتف_آ_۳۲۰۳		آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
تاریخ:	۰۱			ویرایش:
از:	۱۶			صفحه:

- سایر خدمات مرتبط با رشد و توسعه واحدهای فناور.

ماده ۵. ویژگی‌های مراکز رشد

موارد زیر از جمله ویژگی‌های شاخص یک مرکز رشد است که در تاسیس آن باید مورد توجه قرار گیرد:

- برخورداری از فضای کالبدی با وسعت و انعطاف‌پذیری لازم، متناسب با کسب و کارهای دانش‌بنیان و رشد و توسعه آنها؛
- دارای ارتباط علمی خوب با مدیریت‌های منطقه‌ای، سازمان‌های اجرایی، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در منطقه؛
- دارای مدیریت با تجربه و حوزه ستادی کوچک و چابک؛
- دارای توان لازم برای تدارک امکانات و خدمات با ارزش افزوده بالا.

فصل دوم: اقدامات مورد نیاز برای راه‌اندازی و استمرار فعالیت مرکز رشد

ماده ۶. اقدامات لازم برای راه‌اندازی مراکز رشد

دو نوع مجوز برای فعالیت یک مرکز رشد صادر می‌شود، موافقت اصولی با راه‌اندازی و موافقت با فعالیت برای یک دوره معین. موافقت اصولی با راه‌اندازی در شروع کار یک مرکز رشد به آن اعطاء می‌شود. اخذ موافقت اصولی، توسط سازمان مؤسس طی مراحل زیر انجام می‌شود:

۶-۱ انجام مطالعات و ارزیابی‌های اولیه توسط سازمان مؤسس شامل:

- ارزیابی انطباق ماموریت‌ها و وظایف سازمان مؤسس با راه‌اندازی مرکز رشد؛
- آشنایی مسئولین سازمان مؤسس با کارکرد مراکز رشد و بازدید از چند نمونه از مراکز رشد فعال؛
- انجام مطالعات اولیه و امکان‌سنجی و تهیه گزارش توجیهی؛
- برخورداری سازمان مؤسس از همکاری و حمایت مسئولین و سازمان‌های موثر در فعال‌سازی مرکز رشد در شهر/ شهرستان برای ایجاد و فعالیت آن؛
- برخورداری شهر/ شهرستان محل تاسیس مرکز رشد از:
  - حداقل جمعیت ۲۰,۰۰۰ نفر؛
  - وجود زیرساخت‌های آموزش عالی یا مؤسسات آموزش عالی معتبر دارای رشته مرتبط با زمینه فعالیت مرکز رشد؛
  - فارغ‌التحصیلان کافی مرتبط با زمینه فعالیت مرکز رشد؛
  - وجود حداقل ۱۰ عضو هیأت علمی مرتبط با زمینه‌های اصلی فعالیت مرکز رشد؛
  - وجود حداقل ۱۰ واحد صنعتی و تولیدی مرتبط با زمینه فعالیت مرکز رشد؛

شماره:	عتف_ا_۳۲۰۳		
ویرایش:	۰۱	تاریخ:	
صفحه:	۸	از:	۱۶

آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور

• وجود مجموعه‌های ارائه دهنده خدمات و امکانات تخصصی متناسب با زمینه فعالیت مرکز رشد.

۲-۶ برآوردها و پیش‌بینی‌های اجرایی برای راه‌اندازی مرکز رشد توسط سازمان مؤسس شامل:

- ا. پیش‌بینی منابع مالی مورد نیاز برای راه‌اندازی، توسعه و فعالیت مرکز رشد و نحوه تامین آن؛
- ب. پیش‌بینی و اختصاص نیروی ستادی و مدیریتی کارآمد واجد شرایط زیر به مرکز رشد:
  - آشنایی با مبانی مراکز رشد؛
  - تجربه کافی در امر مدیریت توسعه فناوری؛
  - آشنایی با کارکرد بخش خصوصی؛
  - آشنایی با ساختارهای فنی و اقتصادی جامعه؛
  - توانایی در ارزیابی ایده‌ها و گروه‌های کاری و شناخت کارآفرینان؛
  - ارتباط خوب با سازمان‌های اجرایی در محدوده جغرافیایی مرکز رشد؛
  - دسترسی به مشاوران تخصصی و مدیریتی برای ارائه مشاوره به واحدهای فناور.
- ج. پیش‌بینی اختصاص فضای فیزیکی مناسب اولیه با حداقل ۵۰۰ متر مربع بنا و امکانات پایه از قبیل آب، برق، گاز، تلفن، اینترنت و مانند آنها برای راه‌اندازی مرکز رشد و استقرار حداقل ۱۰ واحد فناور و رشد و توسعه کسب و کار آنها.

۳-۶ مراحل کاری جهت دریافت موافقت اصولی برای راه‌اندازی مرکز رشد که در پیوست نشان داده شده است به شرح زیر است:

- ا. تکمیل کاربرگ درخواست تاسیس مرکز رشد و ارائه تقاضای تاسیس به دفتر با امضای بالاترین مقام اجرائی سازمان مؤسس؛
- ب. بررسی و ارزیابی پرونده از نظر کامل بودن توسط دفتر؛
- ج. بررسی و تأیید احراز شرایط لازم برای تاسیس مرکز رشد مطابق مفاد مندرج در ماده ۶ توسط کارگروه تخصصی؛
- د. ارائه گزارش موارد تایید یا رد شده توسط کارگروه تخصصی در کمیسیون؛
- ه. صدور موافقت اصولی برای راه‌اندازی مرکز رشد توسط معاونت؛
- و. ثبت مجوز در سامانه میفا توسط دفتر.

تبصره ۱: کارگروه تخصصی در صورت نیاز می‌تواند از سازمان مؤسس درخواست کند نزد کارگروه تخصصی یا یک گروه منتخب کارگروه، از تقاضای خود برای راه‌اندازی مرکز رشد دفاع کند. همچنین در موارد خاص و حسب تشخیص کارگروه تخصصی، در مورد تقاضای راه‌اندازی مرکز رشد در کمیسیون تصمیم‌گیری خواهد شد.

تبصره ۲: سامانه میفا، مرجع اعلام و یا اطلاع رسانی مراکز رشد دارای مجوز از مراکز رشد فاقد مجوز است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شماره:	عتف_آ_۳۲۰۳		
ویرایش:	۰۱	تاریخ:	
صفحه:	۹	از:	۱۶

تبصره ۳: مدت اعتبار موافقت اصولی برای راهاندازی مرکز رشد، ۶ ماه است که با درخواست سازمان مؤسس و تایید دفتر برای یک دوره ۶ ماهه دیگر قابل تمدید است.

ماده ۷. وظایف سازمان مؤسس برای شروع فعالیت مرکز رشد

- سازمان مؤسس موظف است برای شروع فعالیت مرکز رشد و اخذ موافقت برای این منظور، پس از راهاندازی مرکز رشد، نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند:
- ۱-۷ تهیه طرح و مدل کاری و اقتصادی مرکز رشد و تصویب راهاندازی مرکز رشد در بالاترین نهاد یا مرجع ذیصلاح در سازمان مؤسس.
  - ۲-۷ تنظیم و تصویب برنامه ۳ ساله مرکز رشد در مراجع ذیصلاح در سازمان مؤسس؛
  - ۳-۷ اختصاص نیروی انسانی برای راهاندازی و شروع فعالیت مرکز رشد؛
  - ۴-۷ انتصاب مدیر مرکز رشد و معرفی ایشان به دفتر. مدیر مرکز رشد باید واجد شرایط زیر باشد:
    - ا. دارای تجربه کافی مدیریتی و علمی در حوزه فناوری باشد.
    - ب. دارای حداقل مدرک کارشناسی ارشد و یا مدرک کارشناسی با حداقل ۵ سال سابقه اجرایی و مدیریتی مرتبط باشد.
    - ج. به صورت تمام وقت در مرکز رشد فعالیت داشته باشد.
  - ۵-۷ استقرار اولیه سیستم‌های مورد نیاز برای پذیرش و ارائه خدمات و حمایت مالی و تصویب آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز در مراجع سازمانی در سازمان مؤسس؛
  - ۶-۷ اختصاص فضای فیزیکی مناسب اولیه برای راهاندازی مرکز رشد مطابق با جزء ج از بند ۶-۲ و آماده‌سازی فضا برای استقرار واحدهای فناور؛
  - ۷-۷ اختصاص منابع مالی اولیه برای شروع فعالیت مرکز رشد و پیش‌بینی تامین منابع مالی مستمر (دولتی و غیر دولتی) برای ادامه فعالیت‌های مرکز رشد و حمایت مالی از واحدهای فناور؛
  - ۸-۷ دریافت مجوز فعالیت برای شروع فعالیت مرکز رشد به شرح زیر:
    - ا. رایحه درخواست صدور مجوز به همراه گزارشی از اقدامات انجام شده برای راهاندازی مرکز رشد و مستندات مربوطه به دفتر؛
    - ب. ارزیابی دفتر از اقدامات انجام شده؛
    - ج. رایحه گزارش ارزیابی در کارگروه تخصصی و اخذ تایید کارگروه برای شروع فعالیت؛
    - د. رایحه گزارش موارد تایید یا رد شده توسط کارگروه تخصصی در کمیسیون؛
    - ه. صدور مجوز موافقت با فعالیت مرکز رشد توسط معاونت؛
    - و. ثبت مجوز در سامانه میفا توسط دفتر.
- ۹-۷ مجوز موافقت فعالیت صادره توسط معاونت حاوی اطلاعات زیر خواهد بود:

شماره:	عتف_ا_۳۲۰۳		
ویرایش:	۰۱	تاریخ:	
صفحه:	۱۰	از:	۱۶

آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور

ا. **زمینه فعالیت مرکز رشد (جامع یا تخصصی در زمینه مشخص شده)؛**

ب. **محل اصلی فعالیت مرکز رشد؛**

ج. **سقف تعداد واحدهای فناور قابل پذیرش و استقرار در مرکز رشد طبق پیش‌بینی انجام شده در برنامه ۳ ساله؛**

د. **سایر موارد مورد نظر.**

تبصره ۱: عدم تامین شرایط لازم برای دریافت مجوز فعالیت در طول دوره اعتبار موافقت اصولی راه‌اندازی به معنای انصراف سازمان مؤسس از راه‌اندازی مرکز رشد تلقی شده و سازمان مؤسس برای مدت حداقل دو سال از ارایه تقاضای مجدد برای تاسیس مرکز رشد محروم خواهد بود.

تبصره ۲: در شروع فعالیت مرکز رشد مدت اعتبار مجوز فعالیت برای ۲ سال صادر می‌شود.

تبصره ۳: تمدید اعتبار مجوز فعالیت بر اساس ارزیابی‌های بعمل آمده، حسب تشخیص کارگروه تخصصی برای مدت یک، دو، سه یا پنج سال انجام می‌گیرد.

ماده ۸. ارزیابی فعالیت مراکز رشد

به منظور تمدید یا لغو مجوز فعالیت مراکز رشد، حمایت و ارایه امتیازات ویژه به مراکز رشد فعال و موفق و همچنین آسیب‌شناسی و ارزیابی نقاط ضعف و قوت فعالیت مراکز رشد، عملکرد مراکز رشد دارای مجوز به صورت منظم در دوره‌های یک ساله در چارچوب دستورالعمل و سازوکار مشخصی که برای این منظور تدوین می‌شود، انجام می‌گیرد.

۸-۱ مبنای و اصول ارزیابی مراکز رشد به آگاهی مراکز رشد رسانده می‌شود.

۸-۲ نتیجه ارزیابی مراکز رشد مبنای تمدید فعالیت یا خاتمه فعالیت آنها پس از راه‌اندازی و شروع فعالیت خواهد بود.

۸-۳ با تشخیص کارگروه تخصصی، در صورت لزوم، ارزیابی از مراکز رشد منتخب در بازه زمانی کوتاه‌تر انجام می‌گیرد.

۸-۴ نتیجه ارزیابی مراکز در سه گروه مراکز رشد موفق، مراکز رشد با فعالیت قابل قبول و مراکز رشد ضعیف دسته‌بندی می‌شوند.

۸-۵ مراکز رشد موفق از حمایت‌ها و امتیازهای ویژه پیش‌بینی شده مانند موارد زیر برخوردار خواهند شد:

- امکان دریافت گزنت‌های فناوری در اختیار وزارت
- مجوز همکاری با یکی از پارک‌های علم و فناوری منطقه به منظور برخورداری واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد از امتیازات ویژه پارک
- تمدید مجوز فعالیت برای دوره‌های زمانی طولانی مدت (سه تا پنج ساله)

شماره:	عتف_ا_۳۲۰۳		
ویرایش:	۰۱	تاریخ:	
صفحه:	۱۱	از:	۱۶

- اجازه استقرار واحدهای فناوری خارج شده از دوره رشد برای یک دوره زمانی حداکثر ۲ ساله با توجه به ظرفیت‌ها و امکانات مرکز رشد
  - سایر امتیازات قابل ارائه فراهم شده در طول زمان
- ۶-۸ تمدید مجوز فعالیت مراکز رشد با امتیاز قابل قبول برای دوره‌های دو ساله انجام می‌گیرد.
- ۷-۸ تمدید مجوز فعالیت مراکز رشد ضعیف حداکثر برای یکسال دیگر قابل تمدید است و در صورت اخذ مجدد امتیاز ضعیف، مجوز این مراکز لغو خواهد شد.
- تبصره:** مراکز رشدی که مجوز فعالیت آنها لغو می‌شود:
- ا. مجاز به پذیرش واحد فناوری جدید نخواهند بود.
  - ب. ضمن انجام تعهدات خود به واحدهای فناوری موجود، باید ساز و کار لازم برای خاتمه دادن فعالیت خود و خروج واحدهای فناوری پذیرفته شده قبلی را فراهم کنند.
  - ج. تا ۳ سال دیگر امکان تقاضای راه‌اندازی مرکز رشد را نخواهند داشت.

فصل سوم: ساختار سازمانی، منابع مالی و ضوابط و مقررات حاکم بر مرکز رشد

ماده ۹. ساختار سازمانی مراکز رشد

از نظر سازمانی و ساختاری مرکز رشد یک واحد سازمانی کوچک (متشکل از یک مدیر و تعداد معدودی کارشناس) زیر مجموعه سازمان مؤسس است که با توجه به وظایف مرکز رشد و ساختار آن توسط سازمان مؤسس و در چارچوب ضوابط و مقررات و مجوزهای موجود برای نیروی انسانی در سازمان تعیین و تدوین می‌شود. بطور خاص، ساختار سازمانی مراکز رشد وابسته به دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی وزارت عتف بدون توسعه ساختاری در چارچوب ساختار سازمانی موجود در دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی با انجام تشریفات لازم و در صورت نیاز تصویب در هیأت امناء، شکل می‌گیرند. آنچه که در ذیل در ارتباط با ساختار سازمانی مرکز رشد ارائه شده است، با رعایت اصول انعطاف‌پذیری، واگذاری اختیارات به سازوکارهای درونی در سازمان مؤسس و لحاظ کردن ارکان اصلی مورد نیاز در یک مرکز رشد که مبتنی بر تجربیات کشور در دو دهه گذشته در توسعه مراکز رشد است، تدوین شده است. با توجه به تنوع ماهیت حقوقی سازمان‌های مؤسس، ساختار و جایگاه سازمانی مرکز رشد می‌تواند متنوع باشد. آنچه که از نظر وزارت مهم و ضروری بوده و ارجح‌تر از ساختار مرکز رشد است، کارکرد مرکز رشد و حمایت از ایجاد و رشد شرکت‌های نوپا است.

۹-۱ ارکان اصلی و ضروری مرکز رشد عبارتند از:

ا. سازمان مؤسس

ب. مدیر مرکز

ج. شورای مرکز

شماره:	عتف_ا_۳۲۰۳		
ویرایش:	۰۱	تاریخ:	
صفحه:	۱۲	از:	۱۶

۲-۹ جایگاه مرکز رشد در ساختار کلان سازمان مؤسس و ساختار سازمانی داخلی مرکز رشد در بالاترین نهاد یا مرجع ذیصلاح در سازمان مؤسس به تصویب می‌رسد.

۳-۹ موارد زیر به عنوان توصیه در ارتباط با ساختار مرکز عنوان می‌شود:

أ. اندازه ستاد مرکز رشد به میزان فعالیت، توسعه‌یافتگی مرکز رشد و تعداد واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد بستگی دارد. متناسب با رشد و توسعه مرکز رشد، با نظر سازمان مؤسس نفرات فعال در ستاد مرکز رشد می‌تواند افزایش یابد. عرف رایج در ستاد مراکز رشد علاوه بر مدیر مرکز رشد، فعالیت یک یا دو کارشناس در ستاد مرکز رشد برای هر ۲۰ تا ۲۵ واحد فناور فعال در مرکز رشد است.

ب. برای پرهیز از بزرگ شدن ساختار تشکیلاتی در سازمان مؤسس (بویژه در مراکز علمی، تحقیقاتی و فناوری)، توصیه می‌شود از پست‌های سازمانی موجود در سازمان مؤسس برای ستاد مرکز رشد استفاده شود یا مدیریت مرکز رشد برون‌سپاری شود.

ماده ۱۰. سازمان مؤسس و وظایف آن

۱-۱۰ هر مرکز علمی، تحقیقاتی، فناوری، شرکت، سازمان و یا نهاد دولتی یا غیردولتی واجد ماهیت حقوقی رسمی و ثبت شده که تاسیس و راه‌اندازی مرکز رشد در راستای مأموریت‌های سازمانی یا رشد و تعالی آن قرار می‌گیرد و ظرفیت‌های لازم برای تاسیس یک مرکز رشد را دارد می‌تواند به عنوان سازمان مؤسس متقاضی تاسیس مرکز رشد باشد و در چارچوب این آیین‌نامه، مسئولیت تاسیس، راه‌اندازی و توسعه مرکز رشد را بر عهده گیرد.

۲-۱۰ وظایف و اختیارات سازمان مؤسس در ارتباط با مرکز رشد عبارتند از

- تامین منابع مالی مورد نیاز مرکز رشد؛
- انتصاب مدیر و اعضای شورای مرکز رشد؛
- تامین نیروهای ستادی مرکز؛
- تامین فضای فیزیکی و زیرساخت‌های لازم جهت راه‌اندازی مرکز رشد؛
- پیشنهاد انحلال مرکز رشد به هیأت امانا؛
- تصویب آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های مرتبط و مورد نیاز مرکز؛
- تصمیم‌گیری در خصوص سایر موارد مرتبط با مرکز که قوانین و مقررات نسبت به آنها ساکت است؛
- حسابرسی سالانه مرکز.

شماره: عتف_آ_۳۲۰۳	آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	
ویرایش: ۰۱	تاریخ:	
صفحه: ۱۳	از: ۱۶	

ماده ۱۱. مدیر مرکز رشد و وظایف آن

۱-۱۱ مدیر مرکز رشد با تأیید، تفویض و حکم رئیس یا معاون ذیربط در سازمان مؤسس از میان افراد با تجربه در حوزه فناوری منصوب می‌شود و نماینده قانونی مرکز رشد نزد مراجع حقیقی و حقوقی است.

۲-۱۱ اهم وظایف مدیر مرکز رشد عبارتند از:

- مدیریت، هدایت و نظارت بر حسن اجرای کلیه فعالیت‌ها و وظایف مرکز رشد در چارچوب مصوبات و ضوابط سازمان مؤسس و سایر مقررات مربوطه؛
- پیگیری و انجام کلیه اقدامات اجرایی، مالی و حقوقی تفویض شده از طرف و مورد درخواست سازمان مؤسس؛
- عقد قرارداد به نمایندگی از مرکز رشد با کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی (در صورت تفویض اختیار از سوی سازمان مؤسس)؛
- تنظیم و پیشنهاد بودجه سالانه و تفصیلی پس از تأیید شورای مرکز رشد به سازمان مؤسس برای تصویب؛
- تنظیم و پیشنهاد برنامه سالانه و برنامه میان مدت ۳ تا ۵ سال پس از تأیید شورای مرکز رشد به رئیس سازمان مؤسس برای تصویب؛
- ارائه گزارش عملکرد سالانه مرکز رشد به سازمان مؤسس و وزارت؛
- ارزیابی و نظارت بر فعالیت‌های واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد برای حصول اطمینان از انطباق فعالیت‌ها با اهداف پیش‌بینی شده در برنامه کاری مصوب آنها.

ماده ۱۲. شورای مرکز رشد و وظایف

- ۱-۱۲ ترکیب شورای مرکز رشد به شرح زیر است:
- رئیس یا مسئول ذیربط در سازمان مؤسس (رئیس شورا)؛
  - مدیر مرکز رشد (نایب رئیس شورا)؛
  - معاون (در صورت وجود) یا کارشناس مسئول مرکز رشد (دبیر شورا)؛
  - یک تن از کارشناسان خبره در حوزه اقتصادی و فناوری یا کارآفرینان صاحب‌نام بخش خصوصی یا مدیران با تجربه صنایع و یا دستگاه‌های اجرایی آشنا و مرتبط با فعالیت‌های مرکز رشد به پیشنهاد مدیر مرکز رشد و تأیید سازمان مؤسس؛
  - یک تن به نمایندگی از پارک‌های علم و فناوری موجود در استان با معرفی پارک.
- ۲-۱۲ وظایف و اختیارات شورای مرکز رشد
- اهم وظایف شورای مرکز رشد عبارتند از:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شماره: عتف_آ_۳۲۰۳	آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور	
ویرایش: ۰۱	تاریخ:	
صفحه: ۱۴	از: ۱۶	

- تدوین و پیشنهاد خط مشی، برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت، شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های مورد نیاز مرکز رشد در ارتباط با جذب، پذیرش، حمایت و فعالیت واحدهای فناور به سازمان مؤسس؛
- بررسی عملکرد سالانه مرکز رشد در خصوص جذب، پذیرش، حمایت و فعالیت واحدهای فناور؛
- تصمیم‌گیری در خصوص پذیرش، استقرار و خروج واحدهای فناور در دوره‌های رشد مقدماتی و رشد؛

• تصمیم‌گیری در خصوص نوع، نحوه و میزان حمایت مالی از واحدهای فناور؛

• سایر وظایف محوله از طرف سازمان مؤسس در ارتباط با محتوای کاری مرکز رشد.

تبصره ۱: شورای مرکز رشد می‌تواند در صورت لزوم برخی از اختیارات و وظایف خود را به کمیته‌های تخصصی که به منظور انجام امور کارشناسی و تسریع و تسهیل در اجرای وظایف تشکیل می‌شود، واگذار نماید.

تبصره ۲: دبیر شورا با هماهنگی می‌تواند متناسب با موضوع جلسات شورا از افراد صاحب صلاحیت (بدون حق رأی) دعوت نماید.

تبصره ۳: کلیه اعضای این شورا با حکم رئیس سازمان مؤسس منصوب می‌شوند.

تبصره ۴: در صورت وجود بیش از یک مرکز رشد در سازمان مؤسس، برای ایجاد هماهنگی و راهبری کلیه مراکز رشد می‌تواند یک شورا در نظر گرفته شود و در صورت لزوم به تعداد نفرات فوق یک یا دو نفر عضو با نظر سازمان مؤسس اضافه شوند.

ماده ۱۳. مقررات مالی - معاملاتی، اداری و تشکیلاتی مرکز رشد

مرکز رشد از نظر مقررات مالی - معاملاتی، اداری - استخدامی و تشکیلاتی تابع آیین‌نامه‌های مالی - معاملاتی و اداری - استخدامی و تشکیلاتی مصوب سازمان مؤسس است.

ماده ۱۴. منابع مالی مرکز رشد

منابع مالی مرکز رشد که در چارچوب ضوابط و مقررات سازمان مؤسس، آیین‌نامه‌های تصویب شده برای مرکز رشد و بودجه تفصیلی سازمان مؤسس هزینه می‌شوند عبارتند از:

- کمک‌های مالی و اعتبارات تخصیص داده شده توسط سازمان مؤسس؛
- درآمدهای اختصاصی حاصل از فعالیت‌های مرتبط با مأموریت مرکز رشد؛
- هدایا و کمک‌های دریافتی از اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و غیر دولتی؛
- سایر درآمدهای مجاز مورد تأیید سازمان مؤسس.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آیین‌نامه نحوه راه‌اندازی و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور

شماره:

عتف_آ_۳۲۰۳

ویرایش:

۰۱

تاریخ:

صفحه:

۱۵

از: ۱۶

ماده ۱۵. اساسنامه مرکز رشد

از آنجا که مرکز رشد یک واحد و مجموعه درون سازمانی فرض می‌شود، سیاست وزارت پرهیز از ایجاد این مراکز با هویت حقوقی مستقل و دارای اساسنامه است. با این وجود در موارد و شرایط خاص سازمان مؤسس در صورت موافقت کمیسیون می‌تواند متقاضی اساسنامه مستقل برای مرکز رشد باشد. در این صورت اساسنامه مورد نظر که در چارچوب الگوی پیشنهادی برای اساسنامه مراکز رشد تهیه شده است، پس از اخذ تایید بالاترین نهاد یا مرجع ذیصلاح در سازمان مؤسس و کمیسیون باید به تصویب شورا برسد.

ماده ۱۶.

این آیین‌نامه در ۱۶ ماده، ۱۳ تبصره و یک پیوست در تاریخ ۱۳۹۷/۹/۱۱ در شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی به تصویب رسیده، جایگزین آئین‌نامه مورخ ۹۳/۸/۴ مصوب کمیته تخصصی فناوری معاونت پژوهش و فناوری می‌شود و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.

پیوست: مراحل دریافت مجوز مرکز رشد

فرآیند اخذ مجوز موافقت اصولی برای راه اندازی مرکز رشد

